

PIŠE
IVANA
MIKULIČIN

HRVATSKOJ JE KULTURI POTREBNO NESTO VIŠE OD JEDNOG MINISTARSTVA

S ministrom kulture Berislavom Šipušem, koji je na mjestu naslijedio Andreu Zlatar Violić, rekaptulirali smo uoči parlamentarnih izbora jedan od kraćih mandata u hrvatskoj novijoj povijesti.

- Kaže kolega Jasen Mešić da sam na drugom mjestu među malim mandatima u Ministarstvu kulture; prvi je, navodno, Zlatko Vitez, koji je bio tri mjeseca ministar, onda sam ja, a iza mene Jasen Mešić - kaže Šipuš, od proljeća šef državnog upravljanja kulturom. Od svibnja do danas otvorio se Muzej vučedolske kulture, Ornitološki muzej u Metkoviću, Muzej sinjske alke, Muzej Oluja 95., a pred otvaranjem je i Muzej Apoksiomena u Malom Lošnju. Jednim od ključnih postignuća drži i to što je pokrenuo "transformaciju upravljanja unutar samog Ministarstva te transformaciju upravljanja financijama". I jednu je svađu preokrenuo u produktivne odnose.

Povjerenstvo za rock

- Nismo se na početku razumjeli, a zapravo smo željeli isto, stoga mi je danas drago da smo uspjeli organizirati Povjerenstvo za rock glazbu i manifestacije. Rad vezan za rock scenu u eventualnom idućem mandatu proširio bih na registar klubova po Hrvatskoj, te njihovu evaluaciju, a u zadnja dva tjedna sa šest kolega ministara dogovorio sam i Deklaraciju o podršci kreativnim i kulturnim industrijama; riječ je o ministarstvima vanjskih i europskih poslova, poduzetništva i obrta, turizma, regionalnog razvoja, gospodarstva i znanosti, obrazovanja i sporta. Deklaracija je dokument koji potvrđuje da su kulturne i kreativne industrije core business svih navedenih sektora. Ministarstvo kulture time prestaje biti tek čuvar baštine, pored toga postaje i nositelj društvenog ra-

Tim dokumentom
Ministarstvo
kulture prestaje
biti čuvar baštine
i postaje nositelj
društvenog razvoja

MINISTAR
KULTURE
ZA JUTARNJI
REZIMIRA KRATKI
MANDAT I OTKRIVA
PLANOVE ZA
BUDUĆNOST

zvoja - govori ministar kulture.

U posljednjih pola godine Ministarstvo kulture odlučilo je da nakon suradnje s Republikom Francuskom na Rendez-vous festivalu po istom modelu organizira nove kulturne sezone, a iduće godine realizirali bi takav festival s Republikom Italijom. Postavio je zatim, što smatra posebno važnim, nove kriterije za dobivanje statusa nacionalnih festivala i ostalih manifestacija, kao što je pokrenuo i razgovore o produljenju mandata intendantata nacionalnih festivala s dvije na četiri godine.

Nalaz revizije

Kritičari mandata u kojem je bio zamjenik ministrice, a zatim ministar, najprije će spomenuti pad budžetskih izdvajanja za kulturu i njihov smanjeni udio u proračunskim sredstvima. Lani je proračun za kulturu s oko 813 milijuna pao na 776, a u ovoj je godini vraćen na 876 milijuna kuna, što je udio od 0,61 posto u proračunu; naravno, Ministarstvo kulture želi dostići jedan posto udjela u državnim financijama.

Premda kulturni radnici prigovaraju manjak novca,

rijetko spominju da se i s milijunima koji su na raspolaganju posluje iracionalano ili s gubicima, o čemu govori izvještaj Državne revizije.

- Nakon nalaza revizora odlučili smo pojačati kontrole i kriterije. Ima, neka se zna, i Ministarstvo nekih oruđa u tom pogledu. Međutim, doks jedne strane imamo ustanove koje posluju s minusom, postoje i one koje zaraduju. Arheološki muzej u Puli dijelom će vlastita sredstva uložiti u rekonstrukciju zgrade, vrijednu 56 milijuna kuna. Muzej krapinskih neandertalaca dobro posluje, također i Muzej antičkog stakla u Zadru, kao i Muzej naivne umjetnosti u Zagrebu kojem je trostruko narastao prihod. Kad je riječ o riječkom HNK, koji ima negativnu ocjenu revizora i milijunske gubitke iz prethodnih godina, Grad Rijeka mora utvrditi kojim će postupkom stabilizirati poslovanje. Što se tiče zagrebačkog HNK, očekujem da će do kraja godine ili proljeća 2016. izaći iz minusa i uz vlastite napore - govori ministar.

U predizbornoj kampanji najupečatljivija akcija ministarstva protivnika bio je napad Tomislava Kara-

Nakon nalaza revizora odlučili smo pojačati kontrole i kriterije. Ima Ministarstvo nekih oruđa

marka na HNK Ivan pl. Zajc, kao kazalište koje "nije niti narodno niti hrvatsko", s obzirom na intendanturu Olivera Frljića.

- Netko tko sebe drži građaninom Europe u 21. stoljeću želi dekretom mijenjati intendante. Mislim da Karamarku čak ni njegovi vlastiti kulturnjaci ne bi tolerirali takav način postupanja. Ima i među njima onih koji bi sutra htjeli biti ministri, intendantanti, ravnatelji. Nisam siguran bi li oni željeli da ih šef smjenjuje na javnim političkim skupovima - kaže Šipuš.

Nacionalni prioriteti

U eventualnom idućem mandatu koncentrirao bi se najviše na nacionalno važne projekte i odvojio po kriterijima sufinanciranja međunarodne, nacionalne, regionalne i lokalne ciljeve.

- Ako ćemo o nacionalnim prioritetima, tu je nova zgrada Državnog arhiva u Krestincu i Hrvatski povijesni muzej, investicije zajedno vrijedne više od 300 milijuna

Po uspješnom modelu Rendez-vous festivala organizirat će se takva suradnja i s Italijom

kuna, zatim bismo pokrenuli intersektorsku suradnju u kulturnim i kreativnim industrijama te počeli primjenjivati novi model upravljanja, tzv. integrirani. Primjerice, ako Ministarstvo kulture može podržati neki projekt određenim sredstvima, ostatak sredstava mogao bi stići iz sektora gospodarstva, poduzetništva, obrazovanja, turizma, zaštite okoliša. Jednom kada svi počnu ozbiljno razmišljati o istom projektu i podržavati ga jer im donosi dodanu vrijednost, tada ćemo moći govoriti i o društvenom razvoju. Ima i drugih načina kojima bismo mogli ubrzati razvoj, npr. izmjenama porezne legislative, no ništa od toga bez reforme državne i javne uprave; imamo smartphone, moramo imati i smart upravu - aludira na usporeno činovništvo. Za primjer nedovoljne intersektorske suradnje navodi osnivanje studija plesa koji još nema niti svoj prostor.

Hiperprodukcija glumaca

- Osnovali smo studij, a ugrožena nam je baza te umjetničke grane jer nisu riješeni problemi prostora osnovnih i srednjih baletnih škola. Loše je primjer npr. hiperprodukcija glumaca, 40 studenata godišnje završi glumu. Ali tada oni više nisu problem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, nego Ministarstva kulture. Što je nekorektno prema ambicijama tih mladih ljudi, ali i govori o neusuglašenosti obrazovne politike s realnim potrebama - iznosi.

Ukoliko ne dobije drugi mandat, Berislav Šipuš nastavit će se baviti redovnim poslom profesora na Muzičkoj akademiji, dovršit će priručnik za studente na predmetu "Aspekti suvremene glazbe" koji osjeća kao svoj dug prema prethodniku, profesoru i akademiku Rubenu Radici, vratit će se komponiranju i dirigiranju. A ako ga pozovu, rado će se, kaže, odazvati sudjelovanju u "Mastru", da se malo opusti i zabavi. Trenutno je najviše zadovoljan glumcima-dirigentima, ali i Mile Kekin, po ministru, pokazuje da ima potencijala. *